

BRSTENJE

A. DEBELJAK

*Stezica v logu. Parček z roko v roki.
Medene šepetata si besede.
Na klopci stara samka iz zasede
v zavisti opazuje ju globoki.*

*Vse živo ptic po hosti temnooki:
krilati dedček streže na sosede,
da kateri mu družice ne odvede.
Povsod kipé prirode bujni soki.*

*Slonim na plotu. To je deblo mlado,
ko Krist na križ pribito z žebli tremi,
pa vendar pedenj dolgo brst poganja.*

*Brez korenin, brez vrha mi naznanja,
da krčevito stiska k sebi nado:
„Živeti!“ tiho vpije z vlakni vsemi.*

NE UBIJAJ, MARVEČ — OŽIVLJAJ!

ESEJ O ŠOLI — K. OZVALD

Dalje dandanašnja šola premalo premišlja o tem, kolikšen pomen imajo za kultiviranega človeka „etični“, to je taki momenti življenja, ki te kar na mah tu ali tam postavijo pred neizprosno vprašanje: kaj je v danem položaju „prav“ in kaj ne? Zavoljo tega pa bi se že v mladem pokolenju moral s pridom zbuditi smisel za lastno odgovornost človeka v vsem njegovem dejanju in nehanju in za lastne odločitve.

V Platonovih dialogih se često burno, kar strastno razpravlja o etičnih vprašanjih. In Eduard Spranger duhovito opozarja, da Sokrat, ki je prav za prav glasnik Platonov, niti zdaleka ni najglasnejši v teh debatah. Saj tudi on sam resno išče, kaj je tu ali tam prav in kaj ne. A prav zato, ker mu duša ni dogmatično odrevenela, potegne Sokrat redno še druge za seboj. Tako pa torej ti dialogi (razgovori) niso „diskusijske zajednice“, katerim je, kakor vemo iz svoje sodobnosti, največ do tega, da ta ali oni „zmaga“ (druge „poseka“), ampak je to vselej zajednica — iščočih ljudi. In v ozadju te dialektike stoji vselej kot centralna oseba Sokrat, to je mož z močno dušo, ljubezni polnim srcem in velikim ciljem: da bi ljudi dovedel k luči ter jim prinesel etičnega znanja, ki jih lahko napravi notranje močne, svobodne in srečne.